

**Feischmidt Margit – Nyíri Pál szerk.
Nem kívánt gyerekek? Külföldi gyerekek magyar iskolákban**

Tartalom

Bevezetés

- A könyvről és a kutatásról
- A kutatás célcsoportja és módszerei
- A kutatás kontextusai: (1) migránsok Magyarországon
 - A közigazgatás viszonya a migránsokhoz
 - A társadalom viszonya a migránsokhoz
 - A migránsok jogai és a közoktatás
- A kutatás kontextusai: (2) a magyarországi közoktatás
 - Szerkezeti kérdések
 - Oktatásirányítás és finanszírozás: állam – önkormányzat – iskola
 - Pedagógia
 - Politikai szocializáció

Nyíri Pál Kínaiak és afgánok Magyarországon: két migráns csoport érvényesülési stratégiái

- Társadalmi-gazdasági helyzet
 - Kínaiak: kereskedelem és transznacionalitás
 - Afgánok: menekülttáborok és etnikai szolidaritás
- A „siker” stratégiái és a gyermekek
- Az iskolaválasztás
 - A Li család
 - A Taleghani család
- A migránsok adaptációjának módjai

Nyíri Pál – Paveszka Dóra Migráns gyermekek az iskoláról és a magyarokról

- Ambíciók és elvárások a középiskolában
- Iskolaélmények
- Migráns gyerekek és a magyarok

**Szilassy Eszter „Én nem vagyok rasszista, csak utálok a kínaiakat meg a négereket”
– a külföldiekhez való viszony magyar serdülők beszédében**

- A külföldiek kategorizálása és jellemzése
 - Asszociációk és ismerethiány
 - A nemzeti hovatartozás kritériumai
 - A külföldiek jellemzése
- A külföldiekhez fűződő viszony
 - A bevándorlás megítélése
 - „A keletiek... csak hasznot akarnak húzni”: a migránsok orientalizálása
 - Az előnyök és a hátrányok mérlegelése

Paveszka Dóra – Nyíri Pál Oktatási stratégiák és a migráns tanulók iskolai integrációja

- om szomszéd iskola
- Az iskola találkozása a külföldi gyerekekkel
 - Önkormányzatok: politika helyett tandíjrendeletek
 - Az iskolák fogadókészsége a migráns gyermekekkel szemben
 - A migráns tanulók osztálybasorolása
 - Migránskérdés egyenlő romakérdés?
 - Külföldiség egyenlő fogyatékoság?
- Mi történik az iskolában?
 - A kulturális másság tematizálása
 - Mi történik az órán?
 - A tanulásszervezés formái

Stratégiák a nyelvtudásbeli hátrányok kezelésére
Tantárgyi segítség a migráns gyerekeknek
Értékelés

A pedagógus szerepe a beilleszkedésben
A pedagógusok és a szülők kapcsolata a kölcsönös elvárások tükrében
Konfliktusok és kezelésük az iskolában
A „nemzetközi” iskolák
Főlkészítés egy globális civil társadalomra
A sokféleség mint érték
Nyelvi felzárkóztatás
Anyanyelvi oktatás
Iskolai polgárság és társadalmi integráció

Szilassy Eszter – Árendás Zsuzsa **„Mi már a cigány gyerekek kapcsán megtanultuk a másságot” – menekült gyerekek és az őket tanító pedagógusok diskurzusai**

Menekültek a közoktatásban
Másságértelmezések a menekült gyerekekkel foglalkozó pedagógusok beszédében
A „mátság” kiiktatása: az univerzalista beszédmód
A „mátság” idealizálása: kulturalista beszédmód
A „mátság” lefokozása: hatalmi beszédmód
Menekült gyerekek önmagukról, az iskoláról és a beilleszkedésről
Sérelemnarratívák
Siker- vagy integrációs narratívák
Migrációba zárva? Narratívák a jövőről

Feischmidt Margit **A „mátság” az iskolában és a társadalomban**

Multikulturális vagy interkulturális oktatás
Bevándorló gyerekek a francia iskolarendszerben (*Vidra Zsuzsanna*)
Bevándorló gyerekek a német oktatási rendszerben (*Fogarasi Ilona*)
Iskolai és társadalmi diskurzusok a kisebbségi kultúrákról és az állampolgári öntudatról
Kultúra – multikultúra – „kultúrázás”
Állampolgári nevelés és társadalmi önreflexió
A kisebbség(i)ekhez és a mássághoz való viszony a magyar iskolákban

Irodalom

Függelék